

Foto: Sara Friberg / Kungl. Hovstaterna.

Kungligt besök när Rörstrand firade 300 år

Med anledning av att Rörstrand firade 300 år hade Stiftelsen Läckö slott och Rörstrand Museum bjudit in kungaparet.

Själv jubileumsdagen var i juni och då hade kungaparet andra firanden att tänka på så istället kom de den 3:e september. Det blev en mycket lyckad dag med solsken och många personer som anslutit såväl till slottet som senare till Rörstrand Museum. Kungaparet fick en intressant visning av Nationalmuseums utställning som i år var kopplad till Rörstrand och dess fantastiska produktion genom åren. De fick också träffa tre tidigare anställda "Rörstrandare" som berättade om sin tid på fabriken i Lidköping. På Läckö Wårdshus serverades

en fantastisk lunch, där såväl mat, dukning, porslin och blomsterdekorationer speglade historien men även vad slottet och världshuset kan erbjuda idag.

På vägen ned mot lunchen fanns många barn och ungdomar som visade sin uppskattning genom att flagga och lämna över blommor.

Som gäster var även Föreningen Läckö vänner inbjudna att representera med ordförande och vice ordförande.

Det blev en mycket lyckad dag och det var tydligt att kungaparet, precis som vi vänner, verkligen uppskattade slottet, utställningarna och trädgården. Det visar att Läckö slott är ett enastående slott.

Bodil Warolin

En sommar full av händelser

Kungabesöket hade planerats under lång tid och flöt på väldigt fint. Jag vill passa på att tacka alla som på ett eller annat sätt bidrog till att göra dagen så lyckad, inklusive vädergudarna.

Sommaren har på många sätt präglats av Rörstrands 300-årsjubileum, men också av årets sommaropera Fidelio, som spelats för fullsatta salonger. Efter sista operaföreställningen för i sommar avtackades vår dirigent Simon Kim Phipps efter 24 år (!) och 22 uppsättningar av Läcköoperan. Nästa års opera planeras för fullt och mer information kommer snart att släppas. Ni som är medlemmar i Läckö vänner köper förstås biljetter på vår hemsida lackoslott.se.

Men årets säsong är inte över – än finns programpunkter kvar att avnjuta. Vi ses på Läckö!

Foto: Sara Friberg / Kungl. Hovstaterna.

Jan Malmgren

VD Stiftelsen Läckö Slott

Årsmöte med färg och form

Färgstark och formrik. Det är så Nationalmuseum i allittererande koncentrat beskriver sin och sommarens utställning på Läckö slott – Rörstrand 300 år. Och de båda adjektiven tål att användas också som sammanfattning av det estradframträdande, under vilket den i ord och bild den 30 maj förhandspresenterades i Victoriahuset.

Där var den dagen ett 50-tal Läckövänner samlade till årsmöte, och dit hade utställningens kommissarie, Micael Ernstell, och scenograf, Henrik Widenheim, bjudits in för att berätta om de estetiska upplevelser

som på slottet nu i deras urval av tre seklers produktion från den anrika porslinsfabriken Lidköping väntade dem och turisterna.

Det tack för den keramikhistoriska aptitretaren som Läckö vänners ordförande Åke Bonnier framförde till dem följdes sedan under föreningens årsmötesförhandlingar av ytterligare två – till de avgående styrelseledamöterna Ingrid Johnsson och Sven-Olof Ahlberg. Och en välkomsthälsning riktades samtidigt till den en stund tidigare invalde nye ledamoten Jan Häger.

Vår mångåriga skattmästare Ingrid Johnsson, och ledamoten Sven-Olof Ahlberg avtackades för sina insatser i styrelsen av föreningens ordförande och sekreterare.

Händer på slottet i höst: Mordgåta med middag

”Ett andetag från döden 1927” är titeln på den gående mordgåta som utspelar sig på Läckö slott vid flera tillfällen under oktober månad.

Är du intresserad av en annorlunda upplevelse på slottet? Genom att följa de olika skådespelarna runt på slottet samlar man ledtrådar, tolkar motiv och försöker avslöja den skyldige. När gåtan är löst väntar en välförtjänt belöning – en utsökt middag i stämningsfull miljö på Läckö Wärdshus. En oförglömlig upplevelse där historia, dramatik och njutning möts.

Boka din plats snarast – förra året såldes platserna snabbt slut! Läs mer på lackoslott.se/evenemang

Tack för sommarinvigningen!

Precis som tidigare år fick vi en god försmak av sommarens utställningar och stora operaupplevelse.

I år fick de närvarande också en mycket fin gåva – alla fick ta med sig kaffekoppen hem. Ett varmt tack till Stiftelsen Läckö Slott som varje år bjuder in Läckö Vänner till den stora begivenhet som sommarinvigningen har blivit.

Intryck från årets höstresa

Höstresan gick i västerled till tre slott och en fästning från olika sekler.

Vi åkte som vanligt tidigt på lördag morgon detta år med målet att besöka flera västsvenska byggnader från olika sekel samt lära oss när, hur och varför Pontus De la Gardie blev svensk. Vår höstresa 2026 ville visa på de olika tidsepoker som finns i Västsverige, där Tjolöholm är 1900-tal, Nääs 1800-tal, Gunnebo 1700-tal, vårt Läckö är 1600-tal och Varbergs fästning är 1500-tal.

Vi började med 1800-talet och visning av Gunnebo Slott med uppgraderat bussfika där. När vi passerat Göteborg så gav vår ordförande Åke oss en fördjupad kunskap bland annat kring Pontus uppdrag att förhandla med påvestolen angående om vi skulle återgå till den katolska kyrkan. Det blev inget avtal....

Lunch intogs på Tjolöholms slott där större delen av slottets vänförenings styrelse deltog. Oedföranden Thomas Carlén ledde sedan en ingående visning av allmogebyn och kyrkan innan vi fick en guidning av

själva 1900-talsslottet, som är världs-unikt i många avseenden. Att vid färdigställandet 1904 ha flera olika värmesystem, duschar med spolning från alla håll, centraldammsugare och hårtork samt elva kompletta rum från varuhuset Liberty var unikt.

Efter incheckning på Varbergs Stadshotell intog vi en god tvårätters middag.

När söndagsfrukosten var inmundigad promenerade flertalet av oss via Kallbadhuset till Varbergs fästning. Där mötte guiden Inger upp och levandegjorde fästningens historia på ett mycket pedagogiskt sätt, där även vi blev involverade. Sedan hade vi möjlighet att ta del av de övriga utställningarna på museet.

På väg hemåt stannade vi till på Gunnebos Mat- och Hantverksmässa. Parkanläggningen är fortfarande imponerande och man skulle behöva en heldag för att kunna se allt. Inte ens en enkelriktad väg kunde sen hindra oss från att återvända till Skaraborg med många nya insikter och kunskaper.

Håkan Ekesbo

Här på trappan ryms Varbergs förste ägare Jakob Nielsen (Hans Warolin), norske kungen Håkan Magnusson (Jan Arvidson), hertig Erik (Håkan Ekesbo) gift med prinsessan Ingeborg (Bodil Warolin) och deras son Magnus Eriksson (Sture Kjell). Till höger i bild guiden Inger Alebo.

Vårutflykten gick till Horn

Inte ens en kylig vårvind kunde stoppa de Läckövänner som den 14 maj gjorde ett studiebesök till Horns Tegelbruk i Varing, norr om Skövde.

Tegelbruket, som grundades på 1800-talet, drivs nu i femte generationen av Andreas och Josefin Lorentzon och är Nordens enda vedeldade tegelbruk för handslaget tegel. Sedan 1996 är hela bruket byggnadsminnesmärkt.

Vi fick en initierad guidning av Josefin Lorentzon från det att lera tas upp väster om bruket. Bränning görs 1-2 gånger per höst, som inleds med s k smygbränning under ett knappt dygn för att driva ut vattenånga, vilket kan ses som vit rök från skorstenen. Därefter ökas temperaturen till 450 grader vilket den initierade kan följa via den då svarta röken och successivt ökas den till sluttemperaturen 960 grader.

Vid byggnation av större byggnader såsom Läckö, Uppsala domkyrka, Edslekog med flera, utnyttjades lera på plats och flera tegelbruk/ugnar uppfördes. Konsten att bränna tegel i Sverige anses gå tillbaka till 1200-talet.

Horns tegelbruk är öppet maj-september måndag-torsdag kl 9-16, men även vid bränningen senare kan besökare få tillträde.

Håkan Ekesbo

Se fler bilder från resorna på vår hemsida

lackoslott.se/lacko-vanner/

STIFTELSEN LÄCKÖ SLOTT FÖRENINGEN LÄCKÖ VÄNNER

Läckö Slott, 531 99 Lidköping
Telefon 0510-48 46 60
Hemsida: lackoslott.se/lacko-vanner
Bankgiro 5749-1474
Swish 123 392 81 81

LÄCKÖ VÄNNERS ORDFÖRANDE

Åke Bonnier
Oskarsstigen 5, 181 32 Lidingö
akebonnier@gmail.com

SEKRETERARE

Bodil Warolin
Telefon 0708-52 33 35
warolin.b@outlook.com

SKATTMÄSTARE OCH MEDLEMSANSVARIG

Jan Häger
Telefon 070-668 66 34
jan.hager.mail@gmail.com

RESOR

Håkan Ekesbo
Telefon 0702-77 71 99
hakan@ekesbo.se

REDAKTÖRER

Helena Långström Schön
helena.erika.schon@gmail.com
Anders Franck
anders.franck@outlook.com

Avgifter

Årsmedlem 250,- / person/år
Guldmedlem 2 500,- / person/10 år
Företag 2 500,- / företag och år

Medlemskap

Genom att bli medlem ger du ett värdefullt stöd till slottets verksamheter och du får bland annat:

- Gratis entré till slott, borggård & trädgård.
- Inbjudan till sommarinvigningen.
- Specialpris till operaföreställningarna.

För fler förmåner se vår hemsida: lackoslott.se

Parkering

För endast 100 kr/år kan du parkera bilen på Läckö. Biljett löses i naturum.

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Kära Läckövänner,

I år är det 300 år sedan produktionen av Rörstrands keramik påbörjades och det firas med bland annat en fantastisk utställning på Läckö slott. I år firar också vårt svenska språk ett jubileum – 500 år. En kan säga att den nysvenska som då såg dagens ljus fördes in i vårt sätt att skriva och tala genom den epokgörande översättningen av Nya Testamentet som bland andra Olaus Petri var medverkande till och som gavs ut 1526. Alfabetet kompletterades med bokstaven "å". Bibeldet blev tillgängligt på ett helt annat sätt för prästerna som skulle predika. Alla läste samma översättning och var inte hänvisade till språkkunskaper i grekiska eller latin. Femton år senare trycktes Gustav Vasabibeln, d v s hela Bibeln för första gången på svenska och sedan ville nästan varje kung och drottning i Sverige ha sin egen bibel. Så ock Gustav II Adolf. Det togs fram en ny och lätt reviderad utgåva av 1541 års översättning, med vissa korrigeringar av tidigare utgåva och ett rikare redaktionellt material. Det var troligen den bibeln som Magnus Gabriel de la Gardie använde sig av och som det lästes ur i kyrkan på Läckö slott.

Många olika utgåvor med redigeringar och tillägg av redaktionellt material kom sedan under århundra-

dena fram tills 1917 då Sverige fick sin andra officiella bibelöversättning som skiljde sig helt från Olaus Petris arbete genom att den inte var beroende av Luthers översättning som färdigställdes 1534. 1999 fick vi den tredje officiella översättningen av Bibeln i dess helhet. Det var den statliga Bibelkommissionen som då överlämnade Statens offentliga utredning (SOU 1999:100) till riksdagen.

På Bokmässan i Göteborg släpps i år den första översättningen på svenska som inte har någon statlig koppling vare sig via kung eller riksdag. Svenska bibelsällskapet är ansvarigt för översättningen. Nya Testamentet 2026 återger grekiskan på ett korrekt och rättvisande sätt, med avseende på både enskilda ord och meningsbyggnad. Texten är vetenskapligt förankrad och har litterära kvaliteter så att den ska kunna användas i olika samfund. Det är en stor kulturhändelse som säkerligen kommer att debatteras. Sommaren 2027 ljuder säkert dess ord i slottets kyrka. Jag gläder mig!

Åke Bonnier
Ordförande

Föreningen Läckö Vänner

Ny studiecirkel till våren

Läs mer i nästa nummer eller se
uppdateringar på vår hemsida:
lackoslott.se/lacko-vanner/

Höst på Läckö slott

- Torsdagsföredrag 1/10, 5/11, 3/12
- Mordgåta med middag 2–10/10
- Öppet för guidningar fre, lö, sö fram till 22 november

lackoslott.se/lkalendern

Höstens helgluncher på Victoriahuset – Läckö Wärdshus

Kom och ta del av vår husmansinspirerade lunch med förrättsbord, varmrätt samt kaffe och kaka.

Fredag-söndag 12.00-14.30

Specialpris för LW-medlemmar, 225 kr / person

Bokning sker via www.lackoslott.se

Läckö
Wärdshus

Stort tack till Läckö Wärdshus som har bekostat utskicket av detta brev!